

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

**CİNSİYET EŐİTLİĐİ ODAĞINDA
GELECEĞİN İNSANA YAKIŞIR İŐLERİ
YAKLAŐIMININ DESTEKLENMESİ İÇİN
TEKNİK YARDIM PROJESİ**

çalışmanın

geleceği

ILO Sözleşmeleri ve C190 SözleŐmesinin Analizi- Şiddet ve Taciz

Gamze TOKMAN

23. Őubat 2022

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sunumun İçeriği

- ❑ ILO Sözleşmeleri
- ❑ ILO 2019 Tarihli / 190 No.lu şiddet ve Taciz Sözleşmesi
 - ❑ Sözleşmenin Amacı
 - ❑ Sözleşmenin Kapsamı
 - ❑ Sözleşmenin Devletler İçin ngrdğ Yükümlülükler ve Maruz Kalanlara Tanıdđđı Haklar
- ❑ Sonuç
- ❑ ILO 190 No.lu Sözleşme'nin Onaylanması ve 206 No.lu Tavsiye Kararı'yla Birlikte Uygulanması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ILO Sözleşmeleri

- Eşit Ücret Sözleşmesi, 1951 (No.100)
- Ayrımcılık (İstihdamda ve Mesleklerde) Sözleşmesi, 1958 (No.111)
- Aile Sorumlulukları olan İşçiler Sözleşmesi, 1981 (No. 156)
- Anneliğin Korunması Sözleşmesi, 2000 (No. 183)
- Ev İşçileri Sözleşmesi, 2011 (No. 189)
- Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (No. 190), 2019

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

1. Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (No. 190)

Uluslararası alışma Konferansı, 2019 yılında, alışma Yaşamının Geleceğine ilişkin ILO Yüzüncü Yıl Bildirgesi'ni kabul etmiş, Şiddet ve tacizden arınmiş çalışma yaşamının sağlanmasına yönelik kararlılığını açıkça ifade etmiştir.

Konferans ayrıca, çalışma yaşamında Şiddet ve tacizin ortadan kaldırılmasına yönelik ilk standartları, yani 2019 tarihli ve 190 No.lu ILO Şiddet ve Taciz Sözleşmesini ve bu sözleşmeye eşlik eden 206 No.lu Tavsiye Kararı'nı da kabul etmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

2. Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (No. 190)

190 No.lu Sözleşme, herkesin, şiddet ve tacizden arınmış bir çalışma yaşamı hakkı olduğunu kabul etmektedir.

Sözleşme, şiddet ve tacizi, “fiziksel, psikolojik, cinsel veya ekonomik zararı amaçlayan, bunlarla neticelenen veya neticelenmesi muhtemel olan, bir dizi kabul edilemez davranış ve uygulamalar” olarak tanımlamaktadır.

Bu tanım, diğer unsurların yanı sıra, fiziksel kötü muamele, sözlü kötü muamele, zorbalık ve psikolojik taciz, cinsel taciz, tehdit ve tek taraflı ısrarlı takibi kapsamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

3. Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (No. 190)

Sözleşme, Ağustos 2020 itibariyle 6 Ülke tarafından onaylanmış bulunmaktadır. (Arjantin, Ekvator, Fiji, Namibya, Somali ve Uruguay)

25 Haziran 2021 tarihinde yürürlüğe giren Sözleşme, onaylayan devletler için bağlayıcı hale gelmiştir. AB üyesi devletleri tarafından 190 sayılı Sözleşmeyi ulusal düzeyde onaylamaya teşvik eden bir Konsey Kararı Önerisi, 22 Ocak 2020 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilmiştir.

Sözleşme, henüz hiçbir AB üyesi devlet tarafından onaylanmadığı gibi, Türkiye tarafından da onaylanmamıştır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Amacı

İş yaşamında “şiddet ve taciz” terimi, fiziksel, psikolojik, cinsel veya ekonomik zararı amaçlayan, tek bir olay veya tekrarlanan bir dizi kabul edilemez davranış ve uygulamaları veya tehditleri ifade eder.

Sözleşme, alışma yaşamında şiddet ve tacize son vermeyi amaçlayan ilk uluslararası standarttır. Herkesin şiddet ve tacizden arınmış bir çalışma yaşamı hakkına sahip olduğunu kabul etmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Kapsamı

1. Sözleşme'nin Sektörler Bakımından Kapsamı;

Sözleşme ister kentsel ister kırsal alanda olsun hem kayıtlı hem kayıt dışı ekonomideki hem özel sektördeki hem kamu sektöründeki tüm sektörleri kapsamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Kapsamı

2. Sözleşme'nin Kişiler Bakımından Kapsamı (1);

- Tüm bağımlı ve bağımsız çalışanları,
- Stajyer ve çıraklar dahil mesleki eğitim alan kişileri,
- İşten çıkarılanları, gönüllüleri (ücretsiz çalışanları, yardım edenleri),
- İş arayanları, iş başvurusunda bulunanları ve işverenler yanında bir işverenin yetkisini,
- Görev veya sorumluluklarını yerine getirenleri (işveren vekillerini) kapsamaktadır.
- Hukuksal statülerine bakılmaksızın tüm bağımlı ve bağımsız çalışanları ve gönüllüleri koruma kapsamına aldığı için, bir sokak satıcısının sokakta uğradığı şiddet ve taciz de ücretsiz aile işçilerinin uğradığı şiddet ve taciz de Sözleşme'nin sağladığı korumanın kapsamındadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Kapsamı

2. Sözleşme'nin Kişiler Bakımından Kapsamı (2);

- Müşteriler, hizmet sağlayıcılar, hastalar,
- Göçmen kadın çalışanların şiddet ve tacize karşı korunmalarına özel olarak dikkat çekmektedir.
- Belli sektörlerdeki (örneğin sağlık, ulaşım, eğitim, sosyal hizmetler, ev hizmetleri, eğlence) veya bazı koşullarda (örneğin gece veya izole yerlerde veya acil servislerde) çalışanlar ya da bazı gruplar (örneğin çocuk ve genç işçiler, engelli çalışanlar, kayıt dışı olarak çalışanlar, göçmen çalışanlar) da kapsamı alanındadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Kapsamı

3. Sözleşme'nin Yer, Durum ve Zaman Bakımından Kapsamı (1);

Sözleşme'nin şiddet ve tacize karşı sağladığı koruma, “işyeri” (işin yapıldığı yer, işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar) ile ve yalnızca iş esnasında meydana gelen şiddet ve tacizle sınırlı değildir.

Sözleşme, hem çalışma yeri olan veya çalışma yeri sayılan her yerde, işe gidiş gelişte, işveren tarafından sağlanan ikametgahta, işverenin otoritesi altındayken, işle bağlantılı faaliyetler ve iletişimde, işle bağlantılı seyahat ve sosyal faaliyetlerde veya işten kaynaklanan şiddet ve tacize karşı koruma sağlamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Kapsamı

3. Sözleşme'nin Yer, Durum ve Zaman Bakımından Kapsamı (2);

- Çalışma yeri olan kamusal ve özel alanlar dahil işyerleri,
- Çalışanın ücretinin ödendiği, dinlendiği veya yemek molası verdiği veya sağlık, yıkanma veya kıyafet değiştirme imkanlarını kullandığı yerler,
- İşle ilgili gezi, seyahat, eğitim, etkinlik veya sosyal faaliyetler,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri ile sağlananlar da dahil işle ilgili iletişim,
- İşveren tarafından sağlanan ikametgâh,
- İşe gidiş-geliş (içeren durum, yer ve zamanlar dahil olmak üzere), iş esnasında meydana gelen veya işle bağlantılı veya işten kaynaklanan şiddet ve tacize uygulanır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Kapsamı

4. Sözleşme'nin Yasak Fiiller ve Şiddet ve Taciz Türleri Bakımından Kapsamı;

İş Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi, hem iş yaşamındaki Şiddet ve tacizi, hem de ev içi Şiddetin iş yaşamındaki uzantılarını veya yansımalarını veya etkilerini kapsamına almaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Getirdiği Yasaklar

Ayrımcılık Yasağı

Sözleşme uyarınca, her taraf devlet, bir veya daha fazla kırılgan gruba veya iş yaşamında şiddet ve tacizden orantısız şekilde etkilenen kırılganlığa yol açan koşullardaki gruplara ait çalışan veya diğer kişilere yönelik olanların yanı sıra, kadın çalışanlara yönelik olanlar da dahil, **istihdam ve meslek konusunda eşitlik ve ayırım gözetmeme hakkını sağlayan yasa, düzenleme ve politikaları kabul eder.**

Sözleşme, iş yaşamında şiddet ve tacizin önlenmesi ve ortadan kaldırılması amacıyla **her taraf devletin**, insana yakışır işi teşvik etmenin yanı sıra **istihdam ve meslek konusunda ayrımcılığın ortadan kaldırılması** olmak üzere iş yaşamında temel ilke ve haklara saygı göstermesini, bunları teşvik etmesini ve gerçekleştirmesini öngörmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Getirdiği Yasaklar

şiddet ve Cinsel Taciz Yasağı

Sözleşme, hem bir defaya mahsus şiddet ve tacizi, hem de (rneğin; mobbing veya zorbalık gibi) tekrarlanan şiddet ve tacizi yasaklamaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Rollerine Dayalı şiddet ve Taciz Yasağı;

Sözleşme, ayrımcılık temellerine dayalı şiddet ve taciz biçimlerinden biri olan toplumsal cinsiyet rollerine dayalı şiddet ve tacizi özel olarak yasaklamaktadır.

Misilleme Yasağı; Sözleşme, misillemeye karşı da koruma sağlamaktadır. Sözleşme uyarınca, taraf devletler, mağdur, tanık ve hukuka aykırılıkları ifşa edenlerin mağduriyetine veya bunlara misillemede bulunulmasına karşı koruma sağlamakla yükümlüdür.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Getirdiği Yasaklar

Ev İçi Şiddetin İş Yaşamındaki Uzantıları, Yansımaları veya Etkileri
Eş/partner veya eski eş/partner, nişanlı, sevgili veya aile üyelerinden biri tarafından işyeri dışında veya işyerinde tehdit veya taciz edilmek veya ısrarlı takibe alınmak; verimliliği azaltmakta olup iş sağlığı ve güvenliği üzerinde önemli ölçüde olumsuz etkisi olabilecek bir işyeri sorunudur.

Bu tür olaylar, maruz kalanı olumsuz etkilediği ve tehlikeye sokabildiği gibi, meslektaşlarını da olumsuz etkileyebilir veya tehlikeye sokabilir.

Şiddet ve taciz failinin aynı işyerinde çalışıyor olması ise, işyerinin tüm atmosferini etkileyebilir. İşyeri okul veya hastane gibi kamu hizmeti veren bir işyeri ise, hizmet sunumunu ve hizmet alanları da etkileyebilir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sözleşmenin Devletler İçin Öngördüğü Yükümlülükler ve Maruz Kalanlara Tanıdığı Haklar

- Sözleşme incelendiğinde, devletlere ve iş yaşamında yer alan aktörlere getirdiğı yükümlülükler üç başlık altında sınıflandırılabilir:
- Şiddet ve cinsel tacizi önleme,
- Maruz kalanları koruma,
- İş yaşamında şiddet ve tacize bütüncül bir karşılık verme.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

1. Şiddet ve Tacizi Önleme

Sözleşme uyarınca, taraf devletler, toplumsal cinsiyet rollerine dayalı Şiddet ve taciz de dahil olmak üzere, iş yaşamında Şiddet ve tacizi tanımlamak ve yasaklamak için yasa ve düzenlemeleri kabul eder.

- Mevzuat ve toplu iş sözleşmeleri ile düzenleme yapılması;
- Mevzuatın uygulanmasının izlenmesi;
- Devlet politikaları oluşturulması;
- İşyeri politikaları oluşturulması;

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

2. Maruz Kalanları Koruma

- Şiddet ve tacize maruz kalanlara sağlanması gereken yasal, sosyal, tıbbi ve idari destek hizmetlerine eriŐime,
- Gizlilik ve mahremiyetin sağlanmasına,
- Özel olarak toplumsal cinsiyet rollerine dayalı Şiddet ve tacize maruz kalanlara yönelik hak arama mekanizmalarına,
- Destek hizmetlerine,
- Verilen zararı giderim yollarına,
- Ev içi Şiddetin iş yaşamındaki etkilerini azaltmaya ve faillere ilişkin önlemlere ilişkin tedbirler alınmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

3. Yaptırım Uygulama, Şiddet ve Tacize Maruz Kalanlara Destek Sağlama

- Sözleşme, failer hakkında uygulanması gereken yaptırımlara ilişkin düzenlemeler de içermektedir. Sözleşme uyarınca, taraf devletler, iş yaşamında Şiddet ve taciz durumlarında;
- İş teftiş kurulları ve uygun görüldüğü şekilde ilgili makamların derhal tatbik edilecekleri önlemleri içeren emri verme,
- Can, sağlık veya güvenlik bakımından yakın tehlikenin mevcut olduğu durumlarda işi durdurma dahil olmak üzere yetkilendirilmelerini sağlamak için uygun önlemleri alır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

4. İş Yaşamında Şiddet ve Tacize Bütüncül Bir Karşılık Verme

- ❑ Sözleşme, iş yaşamında şiddet ve tacize karşı alınacak bütün önleyici, koruyucu ve yaptırım içeren önlemlerin, **çalışanlar, çalışan örgütleri ve işveren örgütlerinin katılımı** ile alınmasını öngörmektedir.
- ❑ Cinsiyete, şiddet ve taciz türüne ve ekonomik faaliyet sektörüne göre ayrıştırılmış iş yaşamında şiddet ve tacize ilişkin **istatistikleri toplamak ve yayınlamak** için çaba göstermelidir.
- ❑ Sözleşme, alınacak bütün önleyici, koruyucu ve yaptırım içeren önlemlerde **toplumsal cinsiyet rollerine duyarlı bir yaklaşım** benimsenmesini öngörmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

1. Sonuç

Sözleşme, iş yaŐamıyla ilgili taciz ve Őiddetle mücadelede;

- Küresel olarak geçerli standartları,
- Devletlerin ve iş yaŐamıyla ilgili diğer aktörlerin alması gereken nlemleri,
- Şiddet ve tacize uğrayanların haklarını düzenleyen ilk uluslararası araçtır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

2. Sonuç

Sözleşme'nin öngördüğü yenilikler şunlardır:

- İş yaşamında şiddet ve tacizin tanımının yapılmış olması,
- Şiddet ve taciz sayılan tüm davranışların yasaklanmış olması,
- Koruma kapsamının bağımlı çalışanlarla sınırlı olmayıp, bağımsız çalışanları, stajyer ve çıraklar dahil mesleki eğitim alanları, işten çıkarılanları, gönüllüleri, iş arayanları, iş başvurusunda bulunanları kapsamaması,
- Şiddet ve tacizin açıkça çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hakkıyla ilişkilendirilmesi, şiddet ve tacizin risk değerlendirmesine dahil edilmesi ve çalışanlara işi yapmaktan kaçınma hakkının tanınması,

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

3. Sonuç

Sözleşme'nin öngördüğü yenilikler Şunlardır:

- Ev içi Şiddetin iş yaşamındaki Őiddetle ilişkilendirilmesi,
- IŐ yaşamında Şiddet ve taciz konusunda uzman mahkemeler kurma yükümlülüğü ngrlmŐ olması,
- Cezai takip dıŐındaki süreçlerde iş yaşamındaki tüm Şiddet ve taciz biçimlerinde ispat yükünün uygun olduğu Şekilde deđiŐtirilmesinin talep edilmesi,
- Mağdurlar için hukuki çözüm yolları dışında, sosyal, tıbbi ve idari destek önlemleri gibi uygun ve etkin çözüm yollarının ngrlmŐ olması.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

TEŐEKKÜRLER EDERİZ.

Çalışmanın

geleceği

**iKG
PRO**

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŐTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

WEglobal

**T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIğI**